

Stanowisko nr 4/2018
Walnego Zebrania Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”
w sprawie zawierania układów zbiorowych pracy

Walne Zebranie Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” zwraca się do Rządu i Parlamentu RP o podjęcie działań zmierzających do zreformowania przepisów prawa pracy w taki sposób, aby zawieranie ponadzakładowych i zakładowych układów zbiorowych pracy odbywało się bez przeszkód w sposób powszechny i uwzględniało zasady partycypacji pracowniczej.

Proponujemy następujące kierunki zmian w prawie pracy:

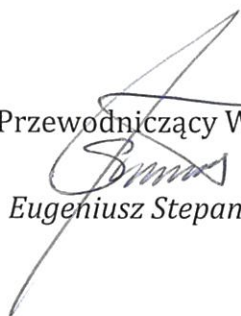
1. Jednoznaczny zapis w kodeksie pracy umożliwiający zawarcie ponadzakładowego układu zbiorowego pracy. W przypadku kiedy jedna ze stron uprawniona do zawarcia ponadzakładowego układu zbiorowego pracy (obojętnie związkowa czy pracodawców) wystąpi z wnioskiem o zawarcie takiego układu to wtedy druga strona zobowiązana jest niezwłocznie przystąpić do negocjacji. Jeśli np. pracodawcy wspólnej reprezentacji formalnie nie posiadają obowiązani są taką reprezentację wspólną niezwłocznie powołać i przystąpić do negocjacji.
2. Likwidację w przepisach prawa pracy tzw. reprezentanta załogi – w to miejsce należy wprowadzić możliwość negocjowania układów zbiorowych pracy i regulaminów dla pracowników firmy nie objętej działalnością organizacji związkowej przez wskazaną przez pracowników reprezentatywną krajową organizację związkową (koszty takich negocjacji pokrywałby pracodawca).

W państwach o ugruntowanej demokracji układy zbiorowe pracy są podstawowym instrumentem kształtowania stosunków pracy, zaś w Polsce obecnie praktycznie nie ma ponadzakładowych, branżowych czy sektorowych układów zbiorowych, które są powszechne w zachodnich krajach Unii Europejskiej. Z Konstytucji RP wynika, że w Polsce zastosowanie ma system społecznej gospodarki rynkowej. Obserwowana w Polsce praktyka stosowania prawa pracy wskazuje, że występują wyraźne zaburzenia z niekorzyścią dla tej części społecznej, co powoduje często dowolność w tworzeniu i stosowaniu prawa pracy w danej branży lub wewnątrzzakładowych przepisów prawa pracy. Brak ponadzakładowych układów zbiorowych pracy wprowadza zaburzenia konkurencyjności w danej branży poprzez bezkrytyczną i niebezpieczną, w konsekwencji dla pracowników i gospodarki, konkurencję kosztami pracowniczymi.

Gdyby w Polsce miała zastosowanie praktyka zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy to już dawno mielibyśmy odpowiednio ukształtowane w ramach dialogu społecznego kwestie stabilności zatrudnienia i wysokości wynagrodzenia w poszczególnych branżach, sektorach, a w konsekwencji w kraju. Brak tych pożądanых dobrych praktyk powoduje, że wynagrodzenia w naszym kraju należą do najniższych w Europie, a dysproporcje między osobami najmniej i najlepiej zarabiającymi są ogromne.

Zagruszany k/Białegostoku, dnia 15 czerwca 2018 r.

Przewodniczący WZDR

Eugeniusz Stepanczuk